

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 20 maja 2014 r. roku Przewodnicząca IV Wydziału Pracy Sądu Rejonowego w Skierniewicach w sprawie z powództwa J. D. przeciwko (...) Sp. z o.o. O/ (...) w S. o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, odszkodowanie z tytułu dyskryminacji, wezwała pełnomocnika powoda do uiszczenia w terminie tygodnia opłaty od apelacji w części dotyczącej roszczenia o odszkodowanie w kwocie 820 złotych, pod rygorem jej odrzucenia.

W uzasadnieniu orzeczenia podniesiono, iż w rozpatrywanej sprawie powód w pozwie wniósł o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę, a następnie w związku z upływem okresu wypowiedzenia wniósł o przywrócenie do pracy. Jednocześnie wniósł o zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz zasądzenie na jego rzecz kwoty 17.000 zł z tytułu dyskryminacji. Sąd wskazał, iż powód w toku postępowania sprecyzował żądanie pozwu w zakresie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, rozszerzając je do kwoty 41.750, 04 zł, którą to Sąd zasądził. W związku z powyższym, Sąd Rejonowy uznał, iż w toku postępowania nastąpiła zatem zmiana wartości przedmiotu sporu wpływająca na wysokość opłaty i stosownie do treści art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 05.167.1398 ze zm.) przyjął, iż w rozpoznawanym przypadku w związku ze zmianą wartości przedmiotu sporu na kwotę powyżej 50.000 zł, od apelacji w części dotyczącej roszczenia o odszkodowanie winna zostać uiszczona opłata, która zgodnie z art. 13 powołanej ustawy wynosi 850 zł. W konsekwencji, z powodu uiszczenia przez powoda kwoty 30 zł od apelacji Sąd wezwał go do uiszczenia od niespornej części zaskarżenia brakującej kwoty.

Powyższe orzeczenie zaskarżył pełnomocnik powoda. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 193 § 2¹ w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. oraz art. 466 k.p.c. poprzez niezasadne przyjęcie przez Sąd I instancji, iż doszło do zmiany powództwa, w sposób ustny na rozprawie poprzez ograniczenie żądania zasądzenia wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy do kwoty 41.750,04 złotych, w sytuacji gdy do jedynej zmiany powództwa doszło pismem procesowym z dnia 20 maja 2013 r., co miało wpływ na ustalenie przez ten Sąd wartości przedmiotu sporu w wadliwej wysokości
2. oczywiste i rażące naruszenie art. art. 35 ust. 1 ustawy w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 05.167.1398 ze zm.) poprzez wadliwe ustalenie opłaty od apelacji jako opłaty stosunkowej, w sytuacji, gdy powinna to być opłata stała w wysokości 30 złotych.

W związku z powyższym skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i zwrot nienależnie pobranej opłaty, wniesionej na podstawie zaskarżonego zarządzenia oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

- zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm. zwanej dalej ustawą o kosztach) w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 złotych wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 złotych, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową. Opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe i wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 100.000 złotych. (art.13 w zw. z art.21 ww. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych)

Treść przytoczonego przepisu prowadzi do wniosku, iż w sprawach z zakresu prawa pracy stosunkową opłatę od apelacji pobiera się w przypadkach, w których wartość przedmiotu sporu przekracza kwotę 50.000 zł.

Z art. 19 § 1 k.p.c. wynika zaś, iż w sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. W innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu, uwzględniając postanowienia zawarte w artykułach poniższych. (§ 2 tego przepisu).

Natomiast zgodnie z art. 23¹ k.p.c. w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi, przy umowach na czas określony - suma wynagrodzenia za pracę za okres sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach na czas nieokreślony - za okres jednego roku.

Jeżeli zaś powód dochodzi pozwem kilku roszczeń, zlicza się ich wartość - art. 21 k.p.c.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy powód dochodził przywrócenie do pracy, odszkodowania w wysokości 17.000 zł oraz wynagrodzenia za czas pozostawiania bez pracy, które na rozprawie w dniu 20 lutego 2014 roku sprecyzował na kwotę 41.750, 04 zł. W związku z tym bezsprzecznym jest, iż po sprecyzowaniu żądania przez powoda, wartość przedmiotu sporu uległa zmianie i przewyższyła kwotę 50.000 zł. Tym samym stwierdzenie Sądu I instancji, iż apelacja w części dotyczącej roszczenia o odszkodowanie, z uwagi na zmianę wartości przedmiotu sporu podlegała opłacie stosunkowej, było ze wszechmiar prawidłowe. Sąd zasadnie przyjął, iż opłatę od apelacji w zakresie oddalonej kwoty tj. 17.000 zł należało obliczyć na podstawie art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zatem wskazana zaskarżonym zarządzeniem brakująca suma opłaty stosunkowej od apelacji, w kwocie 820 zł odpowiadała prawu.

Natomiast wbrew twierdzeniom skarżącego nie sposób uznać, iż Sąd I instancji wadliwie ustalił opłatę od apelacji jako opłatę stosunkową, uznając zmianę powództwa za skuteczną. Pełnomocnik powoda wywodzi, iż żadna zmiana powództwa nie mogła mieć miejsca, gdyż ta możliwa jest – w przypadku reprezentowania strony przez pełnomocnika – jedynie w piśmie procesowym. Powód zaś precyzując powództwo na rozprawie dokonał tego ustnie, zatem powyższa zmiana nie była wiążąca.

Wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 193 § 1 k.p.c. zmiana powództwa jest dopuszczalna, jeżeli nie wpływa na właściwość sądu. Natomiast jeżeli w myśl przepisu poprzedzającego zmiana nie jest dopuszczalna, a powód zmienia powództwo w ten sposób, że występuje z nowym roszczeniem obok pierwotnego, sąd rozpoznaje nowe roszczenie jako sprawę oddzielną, jeżeli jest dla niej rzeczowo i miejscowo właściwy, w przeciwnym zaś razie przekazuje sprawę sądowi właściwemu. Gdy jednak zmiana taka następuje w sądzie rejonowym, należy przekazać całe zmienione powództwo sądowi okręgowemu, który dla zmienionego powództwa jest rzeczowo i miejscowo właściwy (§ 2). Ponadto zgodnie z § 2¹ zmiana powództwa może być dokonana jedynie w piśmie procesowym, za wyjątkiem spraw o roszczenia alimentacyjne.

Odnosząc się do powyższego należy zaznaczyć, iż w świetle art. 193 k.p.c. zmiana powództwa może polegać na wystąpieniu z nowym roszczeniem obok pierwotnego bądź też na zgłoszeniu nowego roszczenia zamiast pierwotnego. Przepis ten normuje zmianę przedmiotową powództwa, obejmującą jego istotne elementy, którymi są żądanie i podstawa dochodzonego roszczenia. Interwencja w treść żądania musi być na tyle ważka, żeby kształtowała powództwo o treści odmiennej od dotychczasowej zamiast lub obok zgłoszonego wcześniej. W orzecznictwie przyjmuje się natomiast, iż czynności procesowe polegające na sprostowaniu, doprecyzowaniu czy też bliższym określeniu żądania nie stanowią zmiany powództwa w rozumieniu art. 193 k.p.c. Ocena, jakie powództwo zostało zgłoszone, a w konsekwencji - czy nastąpiła jego zmiana, musi być przeprowadzona przy uwzględnieniu kompleksowo potraktowanego stanowiska procesowego powoda, a obowiązkiem sądu jest wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości, czego zgłoszone żądanie dotyczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r., II CSK 645/09, LEX nr 852546).

W rozpoznawanym przypadku powód w toku postępowania na rozprawie w dniu 20 lutego 2014 roku doprecyzował, iż dochodzi wynagrodzenia za czas pozostawiania bez pracy od ustania stosunku pracy do września, w wysokości 41.750, 04 zł. Nie można natomiast przyjąć, iż dopiero wówczas takie żądanie zgłosił. Niewątpliwym jest ponadto, iż powód nie wystąpił z dodatkową podstawą faktyczną, a nastąpiło jedynie uszczegółowienie wcześniej zgłoszonego żądania. Powołując się zaś na stanowisko judykatury (uzasadnienie orzeczenia SN z dnia 13 września 1960 r., II CR 212/60, OSNC 1962 r. Nr 1, poz. 16) i doktryny wskazać należy, iż nie stanowi zmiany powództwa ani bliższe określenie żądania, ani uzupełnienie okoliczności faktycznych podanych pierwotnie, jeżeli w ich wyniku nie zmienia się podstawa faktyczna powództwa.

W związku z tym, nie sposób faktycznie uznać, iż powód dokonał zmiany powództwa, a Sąd wadliwie uznał ją za uprawnioną. Bezsprzecznym jest, iż powód sprecyzował jedynie swoje roszczenia, natomiast podstawa prawa i faktyczna dla żądania pozostała ta sama. Nie można więc zgodzić się ze skarżącym, iż doszło do naruszenia przez Sąd przepisów postępowania tj. 193 § 2¹ w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. Tylko bowiem zmiana powództwa dla swej skuteczności wymaga sformułowania w piśmie procesowym. W konsekwencji uznać należy, iż oświadczenie powoda na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku, a przy tym pod nieobecność swojego pełnomocnika, mogło doprowadzić do skutecznego sprecyzowania żądania powoda wskazanego w pozwie i wpłynąć na wartość przedmiotu sporu.

Mając na uwadze powyższe, podnieść należy, iż Sąd Rejonowy zasadnie uznał, iż w toku postępowania nastąpiła zmiana wartości przedmiotu sporu związana z koniecznością uiszczenia brakującej opłaty od apelacji. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd orzekający zgodnie z powołanymi wyżej przepisami słusznie ustalił, iż w takiej sytuacji, wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł i zachodzi konieczność pobrania opłaty stosunkowej.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Przewodnicząca:

Z/. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.